

Raport z realizacji
„Programu Ochrony Środowiska
dla Związku Celowego Gmin MG-6”
za lata 2007-2008.

Gorzów Wlkp., maj 2009 r.

I. WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo Ochrony Środowiska (tekst jednolity w Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zm.), organy wykonawcze województwa, powiatu, gminy w celu realizacji polityki ekologicznej państwa sporządzają odpowiednio wojewódzkie, powiatowe, gminne programy ochrony środowiska, z których w myśl z art. 18 ust. 2 cytowanej wyżej ustawy organ wykonawczy województwa, powiatu, gminy sporządza co 2 lata raporty z wykonania założeń zawartych w programie.

Jednomyślnie z wyżej wymienionymi wymaganiami ustawowymi, Przewodniczący Zarządu Związku Celowego Gmin MG-6 co dwa lata sporządza raport z wykonania programu, który przedkłada Walnemu Zgromadzeniu Związku Celowego Gmin MG-6.

Program Ochrony Środowiska dla Związku Celowego Gmin MG-6 na lata 2004-2011 został przyjęty Uchwałą nr 28/2004 Zgromadzenia Związku Celowego Gmin MG-6 z dnia 21 czerwca 2004 r. W związku z powyższym, niniejszy raport obejmuje lata 2007-2008.

Ustawa Prawo ochrony środowiska nie określa wymagań dotyczących formy i struktury sprawozdania z realizacji przedmiotowego programu. W samym Programie Ochrony Środowiska określono na czym będzie polegać analiza realizacji celów i zadań.

Niniejszy Raport jest próbą weryfikacji i wstępnej oceny tego, co zostało zapisane w *Programie Ochrony Środowiska dla Związku Celowego Gmin MG-6 na lata 2004-2011*, a co udało się zrealizować w latach 2007-2008.

II. REALIZACJA ZADAŃ W OKRESIE OBEJMUJĄCYM LATA 2007-2008, ZAWARTYCH W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA

1. Powietrze atmosferyczne

Cel do 2001 roku. *Poprawa jakości powietrza, gdzie normy nie zostały dotrzymane. Utrzymanie dobrej jakości powietrza na terenach bez przekroczeń wartości krytycznych.* Stan ustawodawstwa w zakresie ochrony powietrza przed „niską” emisją jest wysoce niezadowolający. Wprowadzanie zanieczyszczeń przez osoby fizyczne nie podlega praktycznie żadnym ograniczeniom. W paleniskach gospodarstw domowych niekiedy spala się wszystko (min. odpady niebezpieczne), zaś organy administracji nie dysponują instrumentami, które mogłyby takim przypadkom skutecznie przeciwdziałać.

W zakresie ochrony powietrza w latach 2007-2008 realizowane zadania, to:

- a) termomodernizacja budynków - oszczędność zużycia energii i zmniejszenie emisji

Zestawienie danych dotyczących termomodernizacji obiektów podległych gminie w latach 2007-2008

Gmina	Obiekt	Zakres prac	Rok modernizacji
Bogdaniec	Biblioteka Gminna w m. Bogdaniec	wymiana pieca c.o. na gazowy, wymiana stolarki okiennej	2007
Deszczno	Budynek Urzędu Gminy Ośrodek zdrowia Przedszkole	wymiana pieca c.o. na gazowy,	2007
	Zespół Szkół w Deszcznie	wymiana stolarki okiennej	
Kłodawa	Biblioteka Gminna w m. Kłodawa	wymiana pieca węglowego na gazowy, docieplenie ścian, i wymiana stolarki okiennej	2007
	Budynek GOK Wojcieszycze	docieplenie ścian i dachu, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej	2007-2008
	Świetlica w Santocku	wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, docieplenie ścian i dachu	
	Remiza OSP Rybakowo	remont kapitalny, docieplenie ścian	2008
	Sala wiejska w Kłodawie	zmiana ogrzewania prądowego na ogrzewanie gazowe	
	Ośrodek Zdrowia w Różankach	kapitałny remont, wymiana pieca węglowego na gazowy, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, wymiana połączeń dachowych i docieplenie dachu oraz ścian	
Lubiszyn	Biblioteka Gminna w Lubiszynie	wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, ocieplenie elewacji	2007
	Szkoła Podstawowa w Lubiszynie	wymiana stolarki okiennej	
	Ośrodek Zdrowia w Lubiszynie	ocieplenie elewacji budynku	
	Sala wiejska Brzeźno	wymiana stolarki drzwiowej	
	Ośrodek Zdrowia Staw	wymiana stolarki okiennej i drzwiowej	
	Szkoła Podstawowa w Stawie	wymiana pokrycia dachu	2008
	Sala wiejska w Tarnowie	wymiana stolarki drzwiowej	
	Ośrodek Zdrowia w Ściechowie	wymiana stolarki okiennej i drzwiowej	
	Sala wiejska w Ściechówku	wymiana stolarki okiennej i drzwiowej,	
	Sala wiejska w Lubnie	wymiana stolarki okiennej i drzwiowej,	
Przedszkole Gminne w Lubiszynie	docieplenie ścian i dachu, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej		
Santok	Przedszkole w m. Santok	wymiana pieca c.o. na gazowy	2007
	Przedszkole w m. Gralewo	wymiana połączeń dachowych	
	Sala w m. Jastrzębnik	wymiana stolarki drzwiowej	
	Sala w m. Gralewo	remont posadzki i dachu	
	Przedszkole w m. Lipki Wielkie	remont dachu	
	Sala GOK Lipki Wielkie	wymiana stolarki oraz modernizacja ogrzewania c.o.	2008
	Przedszkole w m. Gralewo	docieplenie obiektu oraz wymiana stolarki	
	Szkoła Podstawowa w m. Janczewo	modernizacja podłogi	
	Sala GOK w m. Santok	modernizacja kotłowni c.o.	
	Sala w m. Ludziszawice	remont kapitalny	

b) wymiana lamp oświetleniowych na energooszczędne

Rozbudowa oświetlenia ulicznego:

Gmina	Miejscowość	Rok
Deszczno	Deszczno, Orzelec, Brzozowiec, Bolemin	2007
Kłodawa	Zdroisk, Chwałęcice, Łośno, Różanki, Kłodawa: Osiedle Marzeń, Piaskowa, Chwałęcice: Przylesie, Leśna; Zamoksze,	2007
	Zdroisko, Santoczno, Kłodawa: ul. Młodych (w ramach inicjatyw społecznych); Różanki: ul. Wiśniowa	2008
Santok	Janczewo, Gralewo, Santok , Baranowice	2007

Modernizacja oświetlenia ulicznego w 2008 roku:

Gmina Kłodawa w miejscowościach: Santocko, Różanki, Kłodawa, Wojcieszyce.

Budowa oświetlenia ulicznego w 2007 roku:

Gmina Kłodawa w miejscowościach: Santoczno ul. Letniskowa (w ramach inicjatyw społecznych), Rybakowo ul. Świerkowa (w ramach inicjatyw społecznych) , Chwałęcice ul. Makowa.

Budowa oświetlenia ulicznego w 2008 roku:

Gmina Kłodawa w miejscowościach: Santocko ul. Olchowa (w ramach inicjatyw społecznych), Kłodawa ul. Szkolna (w ramach inicjatyw społecznych), Santoczno ul. Akacyjowa (w ramach inicjatyw społecznych), Kłodawa Os. Marzeń.

c) wykonanie nowych nawierzchni dróg, modernizacje dróg - poprawia płynność ruchu (ograniczenie ilości hamowań i przyspieszeń pojazdów, sprawniejsze poruszanie się pojazdów, co powoduje również ograniczenia emisji spalin do atmosfery:

Gmina Bogdaniec - modernizacja dróg w miejscowościach: Bogdaniec 330 mb, Raclaw – Bogdaniec 1 250 mb, Jenin 983 mb, Łupowo 1 922 mb, Jeniniec – Lubczyno 2 923 mb, Włostów – Roszkowice 780 mb, Jeniniec – Zosinek 2 800 mb;

Gmina Deszczno - modernizacja dróg w miejscowościach: Bolemin 1 500 mb, Deszczno 230 mb, Os. Poznańskie 330 mb, Deszczno-wieś 200 mb, Kielpin 1 400 mb, Brzozowiec 700 mb.

Gmina Kłodawa - modernizacja dróg w miejscowościach: Kłodawa 5 460 mb w tym 460 mb ramach inicjatyw społecznych, Zdroisk 1 000 mb, Łośno i Santocko 1 050 mb, Santoczno – odcinek 100 mb,

Mironice 520 mb, Różanki 250 mb, Santocko – Kolonia 1 050 mb, Santocko 590 mb w tym w ramach inicjatyw społecznych 100 mb, Chwałęcice 1 350 mb, Wojcieszycy 200 mb. Budowa nawierzchni asfaltowej na ul. Owocowej- bocznej w Kłodawie – odcinek dług. 30 mb - w ramach inicjatyw społecznych

Gmina Lubiszyn - modernizacja dróg w miejscowościach: Baczyna 1 360 mb, Wysoka 610 mb, Gajewo 500 mb, Lubiszyn 1 216 mb, Staw 0,850 mb, Ściechów – Ściechówek 1 872 mb, Ściechów 575 mb, Lubno 234 mb.

Gmina Santok: budowa drogi w m. Gralewo 912,50 m²

d) Rozbudowa sieci gazowej:

Kłodawa: projekty MOW

Santok: Osiedle Morena 579 mb

e) Eliminacja ruchu drogowego o charakterze tranzytowym z centrum miasta: otwarcie obwodnicy zachodniej Miasta Gorzów Wlkp. w 2007 roku,

f) Budowa nowych tras rowerowych:

Kłodawa: Rybakowo ul. Lipowa 300 mb, Kłodawa ul. Wojcieszycza 30 mb, Łośno przy współpracy z Powiatem Gorzowskim 800 mb,

Bogdaniec: Łupowo 272 mb

2. Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne.

Cel do 2011 roku. Zmniejszenie skali narażenia mieszkańców na ponadnormatywny poziom hałasu emitowanego przez środki transportu. Monitoring pól elektromagnetycznych w środowisku.

3. Gospodarka wodna.

Cel do 2011 roku. Zapewnienie odpowiedniej jakości użytkowej wód powierzchniowych, ochrona wód podziemnych, zapewnienie wszystkim mieszkańcom odpowiedniej jakości i ilości wody do picia. Zmniejszenie zagrożenia powodziowego na obszarze 3 gmin Pasma Warty i Noteci.

Powyższy cel realizowany był poprzez:

- Budowę nowych wodociągów w m. Raclaw 8,7 km, Raclaw – Stanowice 2,2 km; Jenin 433 mb; Dzierosławice – Białobłocie 800 mb; Bolemin 1,4 km; Brzozowiec 1,3 km; Lubno – Wysoka 2 380 mb; Janczewo 394 mb, Wawrów 500 mb, Różanki 410 mb, Kłodawa 661 mb, Santoczno 60 mb, Santocko 3 340 mb, Łośno 200 mb oraz w ramach inicjatyw społecznych wybudowano w m. Santocko 563 mb nowego wodociągu.
- Przebudowa starego wodociągu w m. Różanki 498 mb.

4. Gospodarka ściekowa.

Cel do 2011 roku. *Dążenie do poprawy jakości wód powierzchniowych. Budowa na terenie ZCG MG-6 integracyjnej sieci kanalizacyjnej z Miejską Oczyszczalnią Ścieków w Gorzowie Wlkp.*

Powyższy cel realizowany był poprzez:

Projekt PHARE CBC pn. „Budowa systemu sieci kanalizacji sanitarnej na obszarze Związku Celowego Gmin MG-6” – w ramach którego powstało:

GMINA	Miejscowość	Kanalizacja grawitacyjna [mb]	Kanalizacja ciśnieniowa [mb]	Wartość sieci [PLN]	Przepomownie [szt]	Wartość przepompowni [PLN]	Wartość inwestycji [PLN]
Bogdaniec	Bogdaniec	---	199,00	3 140 334,74	1	100 040,03	3 537 804,28
	Jenin	9 109,00	2 183,88		5	297 429,51	
	Łupowo	1 100,00	477,35		---	---	
Deszczno	Deszczno	3 110,50	1 863,42	2 427 447,83	3	699 329,97	3 126 777,80
	Os. Poznańskie	2 300,00	576,00		---	---	
Gorzów Wlkp.	Gorzów Wlkp.	12 336,21	9 806,69	6 006 758,93	34	1 676 509,47	7 683 268,40
Kłodawa	Kłodawa	4 142,00	282,70	2 384 966,87	2	80 700,90	2 465 667,77
	Santocko	3 597,00	---		---	---	
Lubiszyn	Lubno	4 635,21	6 217,71	1 786 361,97	2	107 629,12	2 163 236,66
	Kol. Marwice	123,68	---		2	269 245,57	
Santok	Santok	---	1 033,00	2 646 851,20	---	---	3 160 990,80
	Czechów	8 375,00	---		12	514 139,60	
ŁĄCZNIE:				18 392 721,54	---	3 745 024,17	22 137 745,71

Koszty Kontraktu: 5 222 856,93 EUR

Dofinansowanie Phare: 3 095 000,00 EUR

Wkład własny: 2 127 856,25 EUR+ VAT

Gmina Bogdaniec – budowa kanalizacji sanitarnej w m. Jenin 542 mb (środki własne + PWiK).

5. Ochrona przyrody i krajobrazu

Cel do 2011 roku. *Rozwój i bieżąca ochrona obszarów i obiektów cennych przyrodniczo. Ochrona walorów krajobrazu rekreacyjnego. Wzrost świadomości społeczeństwa w zakresie ochrony przyrody.*

Powyższy cel realizowany był poprzez:

- uznanie za pomnik przyrody drzewa z gatunku kasztanowiec zwyczajny rosnącego na terenie działki o nr ewid. 300/2 położonej w obrębie m. Różanki Gm. Kłodawa.
- Uznanie za pomnik przyrody drzewa z gat. dąb szypułkowy rosnącego na terenie działki o nr ewid. 142 położonej w m. Różanki Gm. Kłodawa.

6. Ochrona gleb i powierzchni ziemi.

Cel do 2011 roku. *Ochrona, rekultywacja i właściwe wykorzystywanie istniejących zasobów glebowych.*

7. Ochrona lasów.

Cel do 2011 roku. *Poprawa stanu zdrowotnego lasów.*

Powyższy cel realizowany był poprzez:

- utrzymanie lasów we właściwym stanie zdrowotnym.

8. Ochrona zasobów kopalin.

Cel do 2011 roku. *Efektywne wykorzystanie eksploatowanych złóż, ochrona zasobów złóż niezagospodarowanych oraz rekultywacja terenów poeksploatacyjnych.*

- rekultywacja wyrobiska na żwirowni w Kłodawie,
- eksploatacja złóż żwirowni w m. Gralewo gm. Santok (prywatna).

9. Awaryjne przemyśle

Cel do 2011 roku. *Eliminacje zagrożeń, zmniejszenie skutków powstałych w wyniku poważnych awarii przemysłowych.*

- Gorzowskie Centrum Zarządzania Kryzysowego.

10. Wodochłonność i energochłonność gospodarki

Cel do 2011 roku. *Racjonalizacja zużycia energii i wody.*

Powyższy cel realizowany był poprzez:

- wymianę starej sieci wodociągowej, co zmniejsza straty wody na przesyle.
- modernizację oświetlenia drogowego na energooszczędne.
- Termomodernizację budynków.

11. Wykorzystanie energii odnawialnej.

Cel do 2011 roku. *Racjonalizacja zużycia energii i wody.*

12. Edukacja ekologiczna.

Cel do 2011 roku. *Wykształcenie nawyków kultury ekologicznej oraz poczucia odpowiedzialności mieszkańców za stan i ochronę środowiska.*

Powyższy cel realizowany był poprzez:

- wspieranie działań edukacji szkolnej przez instytucje samorządowe,
- organizacja kampanii „Sprzątanie Świata”,
- organizacja konkursów ekologicznych w szkołach.

Kształtowanie świadomości ekologicznej dorosłych mieszkańców gmin odbywa się poprzez popularyzację zasad właściwego zagospodarowania odpadów i ich selektywnej zbiórki.

13. System transportowy.

Cel do 2011 roku. *Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej obszaru MG-6 poprzez optymalne wykorzystanie istniejącej infrastruktury, modernizacje oraz rozbudowę urządzeń i tras komunikacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań zmniejszających lub eliminujących szkodliwy wpływ transportu na środowisko.*

Powyższy cel realizowany był poprzez:

- Działania na rzecz eliminacji ruchu tranzytowego z centrum miasta – oddanie do użytku obwodnicy zachodniej Gorzowa Wlkp.

II. PODSUMOWANIE

W niniejszym opracowaniu przedstawiono zadania, które realizowane były w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Związku Celowego Gmin MG-6 w latach 2007 – 2008 i były one zbieżne z przyjętymi celami.

Szczególny nacisk nakłada się na podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej ochrony środowiska – mają one bezpośredni wpływ na wszystkie komponenty środowiska.

Wszystkie przedsięwzięcia realizowane były w celu poprawy stanu ochrony środowiska Gmin MG-6.

W raporcie wykorzystano następujące źródła danych:

- informacje i dane będące w posiadaniu Urzędu Gminy: Bogdaniec, Deszczno, Kłodawa, Lubiszyn, Santok.

**Przewodniczący Zarządu
Związku Celowego Gmin MG-6
Tadeusz Jędrzejczak**